

те роми, но те не бива да се абсолютизират и приемат безрезервно. Такъв тип изследвания регистрират трудно проблемната употреба и дори немалка част от употребата за развлечение. По всяка вероятност данните за употреба на наркотици са твърде занижени – едва 0,2% имат подобни проблеми. По данни на „ФАКТ Маркетинг“ от 2003 г. в изследване с 511 роми на възраст 16–30 г. от 15 града почти същите, които са включени в това изследване, без София и Софийска област¹⁸, картината изглежда по-различно. Сравнително най-често са били употребявани летливите вещества (лепила, разредители, бронз и т.н.). Около 3% са ги използвали поне веднъж. Опит с марихуаната са имали 2%. По около 1,5% са опитвали екстази, или морфин, лидол и кодеин, или амфетамини. По 1% са били респондентите, заявили, че приемат хероин или кокаин. Около 10% са били на някаква забава, при която са се вземали наркотици, като за около 4% това е била честа практика. Около 10% са посочили, че лично са получавали предложение да опитат наркотик, като при около 2% това е било придружено с опит за принуда. Опитите за принуда са били по-чести при по-малките. В такива случаи наистина може да се говори за т.нар. „зарибяване“.

След 2003 г. хероинът започна да става сериозен проблем във все повече ромски квартали. През 2007 г. в Пловдив установихме масовото му навлизане в най-големия ромски квартал в града. Наркопласъорите се насочиха към ромските махали много по-късно, отколкото към българските квартали поради по-ниската платежоспособност на населението в тях. Но преструктурирането на черния пазар на Балканите и в частност в България доведе до нарастването на трафика на жени, а вкарването на наркотици в бедните гета облекчи набирането на млади жени, мъже и деца за този „бизнес“, както и за използването на наркозависимите като „мулета“ и дребни наркопласъори.

Бедността и социалната изолация са сериозен фактор за търсене на утеха в алкохола и наркотиците, но в същото време те водят до

¹⁸ Трябва да се има предвид, че в София хероинът навлезе масово в ромските махали през 1996–1997 г. Изключването на този град от извадката води до сериозно изкривяване на данните за употребата на наркотици.